

Jäätilannekatsaus 16.1.2018

Teräsjään paksuus 4-9 cm riippuen mittauskohteesta

Jäiden vahvuudessa suuria alueellisia eroja Etelä-Savossa

Etelä-Savon ELY-keskus mittasi jään paksuutta tiistaina 16.1.2018 neljällä järvellä maakunnan etelä- ja länsiosassa. Mittaukset tehtiin 50-100 metrin etäisyydellä rannasta.

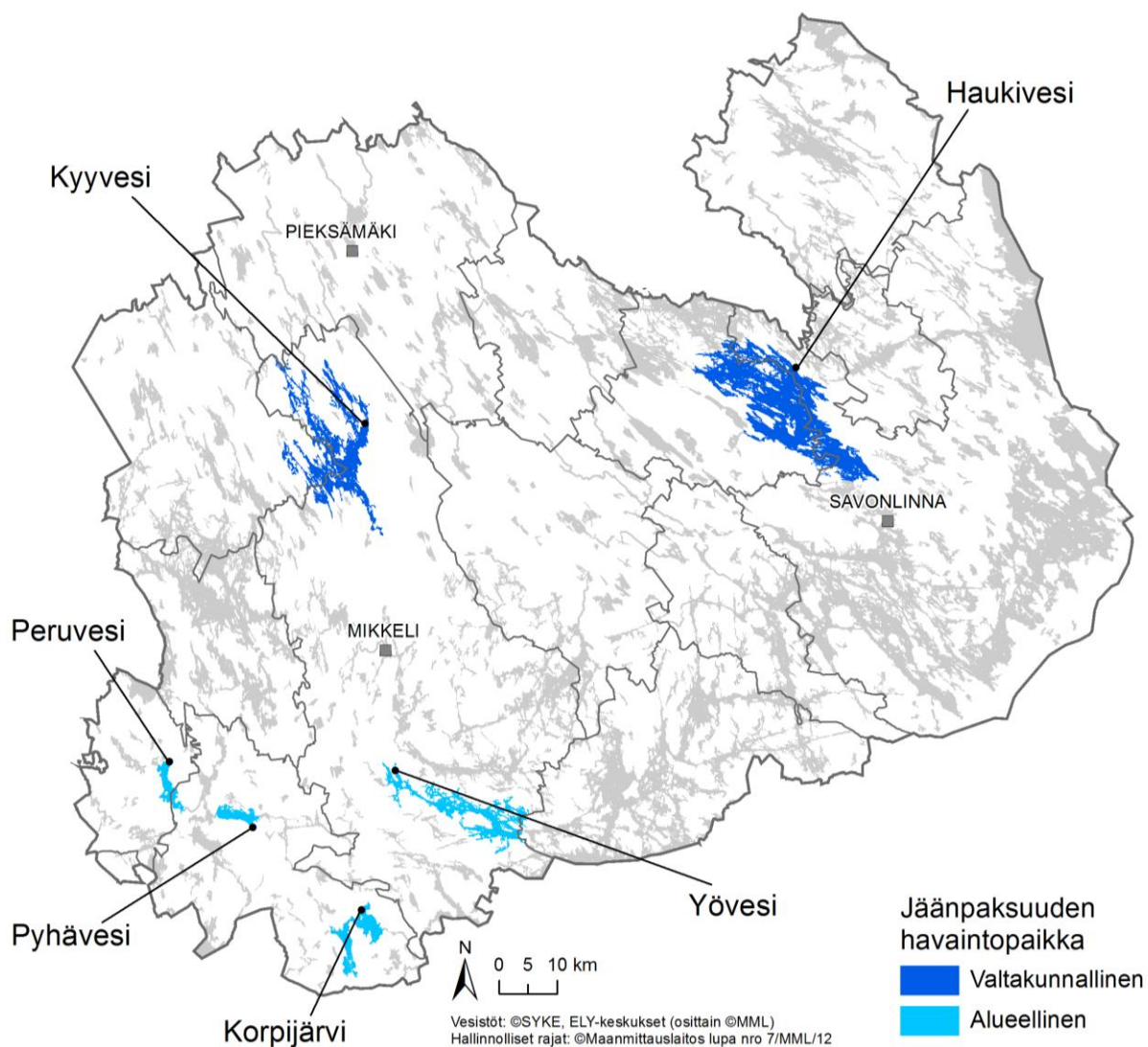
Jääpeitteen kokonaispaksuudet vaihtelivat mittauspaikasta riippuen 9-20 cm välillä. Kohvajään osuus kokonaisjäätönpaksuudesta oli kuitenkin huomattavan suuri useassa mittauspaikassa. Varsinaisen teräsjään paksuus vaihteli 4-9 cm välillä. Esimerkiksi Mäntyharjun Korpijärvellä teräsjään päällä oleva kovahko lumi- ja vesikerros oli pettävää. Vastaavasti Pertunmaan Perurvedellä teräs- ja kohvajään välissä oli paikoin tyhjä kerros.

Mittauspaikoissa oli jään päällä lunta keskimäärin noin 3 cm eli suhteellisen vähän. Viime päivinä puhaltanut voimakas tuuli on voinut kerrostaa lunta tiettyihin paikkoihin ja toisaalla saattaa olla lumettomiakin alueita. Paksu lumipeite toimii eristeenä, eivätkä jäät vahvene näiltä alueilta kovin nopeasti pakkasilla.

Jäänmittaustulokset 16.1.2018

Kunta,kylä	Järvi	Jään kokonais- paksuus, cm (16.1.2018)	Huomioita
Mikkeli, Ristiina	Yövesi, Kissalahti	12	Teräsjää 4 cm, kohvajää 8 cm. Havainto 100 m rannasta.
Mäntyharju, Tommola	Korpijärvi	9	Teräsjää 9 cm. Jään päällä oleva kovahko lumi- ja vesikerros pettävää. Havainto 50 m rannasta.
Mäntyharju, Kirkonkylä	Pyhävesi	20	Teräsjää 5 cm, kohvajää 15 cm. Havainto 100 m rannasta.
Pertunmaa, Liha- vanpää	Peruvesi	20	Teräsjää 5 cm, kohvajää 15 cm, välissä 1 cm vesikerros. Havainto 100 m rannasta.

Jäämittauskohteet kartalla

Valtakunnallisilta jäähavaintopaikoilla (Haukivuoren Kyyvesi ja Haukiveden Oravi) jäät ovat toistaiseksi olleet liian heikkoja mitattaviksi. Mittaukset tehdään 10 päivän välein. Seuraava mittauspäivä näissä kahdessa kohteessa on 20.1.

Etelä-Savossa useimpien järvien vedenpinnat ovat tällä hetkellä korkealla ja virtaamat ovat monin paikoin suuria. Salmi- ja virtapaikat voivat olla tällä hetkellä sulana tavallista laajemmalta alueelta tai niiden jää voi olla tavanomaista heikompaa.

Ilmoitetut jäänpaksuudet eivät milloinkaan kerro kyseisen järven koko jäätilannetta, vaan pelkästään yhden tutkimuskohteen tuloksen. Mittauspaikat ovat korkeintaan 100 metrin etäisyydellä rannasta, eivätkä näin ollen kuvaa selkävesien jäätilannetta. Mittauskohteet eivät myöskään sijaitse salmissa eivätkä virtaa.

Sääennusteen mukaan ilman lämpötila on pakkasen puolella seuraavat 10 vuorokautta ja odotettavissa on myös lumisateita. Jäät ovat hiljalleen vahvistumassa mutta alueellisia eroja jäänpaksuuksissa ja jään laadussa on edelleen odotettavissa. Erot ranta-alueiden ja ulompien selkävesien jäänpaksuuksissa ovat usein alkutalvesta suuria, joten jäiden vahvistuessakin on edelleen syytä varovaisuuteen. Etenkään ajoneuvoilla ei tule vielä mennä järvien jälle.

Jään päällä olevaa sohjokerrosta Mäntyharjun Korpijärvellä. Kuva: Matti Tissari.

Vain teräsjää kantaa tarpeeksi

Jään kantokyky on aina arvioitava teräsjään mukaan. Yksin kulkevan ihmisen alla on oltava vähintään viisi senttimetriä teräsjäätä. Moottorikelkalla ajettaessa teräsjäätä on oltava koko ajoreitin pituudella vähintään 15 senttimetriä. Vasta noin 20 senttimetriä paksu teräsjää kantaa henkilöauton. Teräsjää on kirkas, läpikuultava ja tasainen. Vaalea ja huokoinen lumisohjosta muodostunut jää on kohvajäätä, jonka kantavuus on enintään puolet teräsjään kantavuudesta.

Oikeat varusteet mukaan jäälle

Jäällä liikuttaessa on pidettävä mukana jäänaskaleita, joiden avulla voi vetää itsensä takaisin jäälle. Hyvä apuväline on myös tukeva keppi, jolla voi kokeilla jään laatua sekä auttaa hädän tullen itseään ja toisia. Heittoliinan voi tarvittaessa nopeasti heittää auttajalle tai autettavalle. Kelluntapuvut ja -takit sekä pelastusliivit suojaavat viimalta ja helpottavat onnettomuuden sattuessa pelastautumista. Jäällä liikuttaessa kannattaa aina pitää mukana myös pilliä, koska sen ääni kuuluu huutoa kauemmaksi.

Linkit

[Vesistöjen jäänpaksuus -havaintokartta](#)

[Järvien jäänpaksuuden ennustekartta](#)

[Jään kantavuus mitataan teräsjään mukaan](#)

[Kansalaishavaintoja jäätilanteesta](#) (Järviwiki)

[Suomen vesistöjen jääolot –julkaisu](#) (Korhonen 2005)

[Jäistä pelastautuminen](#) (Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliitto)

Lisätietoja

Vesienhoidon asiantuntija Juho Kotanen, Etelä-Savon ELY-keskus, p. 0295 024 192

Suunnittelija Matti Tissari, Etelä-Savon ELY-keskus, p. 0295 024 235

NÄKYMIÄ TAMMIKUUN | 2018

JÄÄTILANNEKATSAUS

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

16.1.2018

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi/ely-keskus